

jako exekučního titulu. K žádosti žalované strany bylo usnesením ze dne 8. srpna 1921 povoleno exekuční vyklizení krámu užívaného žalobkyní. Tato má proto dle § 35 ex. ř. právní zájem na zjištění, že nárok na vyklizení bytu, založený uvedenou soudní výpovědí, zanikl po vzniku tohoto exekučního titulu a že exekuce je nepřipustná. Nezáleží na tom, že usnesení exekuci povolující vešlo v moc práva a že žalobkyně žádala o odložení exekuce podle vládního nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. Žalobu dle § 35 ex. ř. lze podati kdykoli za exekučního řízení, a není pro ni předepsána určitá lhůta. V tomto případě není řízení to dosud skončeno. O zániku vymáhaného nároku dle § 35 ex. ř. lze rozhodnouti pouze rozsudkem. Práva k žalobě na nepřipustnost exekuce nepozbyla žalobkyně ani tím, že se udržeti hleděla v užívání krámu návrhem na odložení exekuce dle uvedeného vládního nařízení. Důsledkem toho bylo uznati podle žaloby, aniž bylo třeba zabývat se blíže dalšími důvody dovolacími.

Čís. 1945.

Základem pro úpravu útrat ve sporech, ukončených soudním smírem, jest zpravidla peníz, původně zažalovaný; nastane-li však některý z případů posledního odstavce § 5 vládního nařízení ze dne 30. března 1921, čís. 142 sb. z. a n., jest se soudu řídití předpisem tohoto paragrafu.

(Plenární rozhodnutí ze dne 31. října 1922, čís. pres. 1138/22.)

Ministerstvo spravedlnosti dožádalo Nejvyšší soud, by vzhledem k tomu, že vrchní zemské soudy v Praze a Brně rozhodují různým způsobem o otázce, zda základem pro úpravu útrat ve sporech, jež skončeny byly soudním smírem, je peníz, na který záležitost byla vyrovnána či peníz původně zažalovaný, předložena byla otázka k rozhodnutí plenárnímu senátu. První prezident Nejvyššího soudu dožádání vyhověl, plenární senát pak zodpověděl otázku, jak v záhlaví uvedeno.

Důvody:

Vládní nařízení ze dne 30. března 1921, čís. 142 sb. z. a n., kterým byly stanoveny sazby pro výkony advokátů a jich kancelářů v obvodech vrchních zemských soudů v Praze a v Brně, činí použití určité položky sazby v řízení sporném v první řadě závislým na hodnotě předmětu sporu (§ 4). Tato hodnota předmětu sporu řídí se (§ 5) údaji žalující strany v žalobě po případě ocení ji soud jako v otázce příslušnosti, podle ustanovení §§ 54—60 j. n. a jest hodnota předmětu sporu, takto zjištěná, zpravidla rozhodnou až do ukončení rozepře. Pro použití určité položky sazby jest lhostejno, zdali spor, o žalobě zahájený a přes první rok k ústnímu jednání dospěvší, byl zakončen rozsudkem či smírem, jelikož sazba sania, jež se o smíru zmiňuje jen v odstavci II. položky čís. 2, jednajícím o pracovní odměně za roky, pokud nedošlo ku projednávání, odměnu advokátovu za činnost jeho při ústním jednání činí dále jen odvislou od trvání jednání (poznámky 3—5 při položkách 1—5), při čemž nikterak nerozlišuje, jakým způsobem byl spor ukončen. Dle toho dlužno ve sporech,

ukončených soudním smírem, stanoviti pracovní odměnu advokátovu jednak podle hodnoty předmětu sporu, ze žaloby zřejmé neb oceněním zjištěné, po případě dle § 7 vlád. nař. předpokládáné, jednak dle trvání ústního jednání, předpokládajíc ovšem, že hodnota předmětu sporu zůstala až do uzavření smíru nezměněna. Za změnu hodnoty předmětu sporu nelze pokládati peníz, soudním smírem k vyrovnání sporné věci ujednaný, jenž neodpovídá hodnotě předmětu sporu původně zažalované; neboť dle posledního odstavce § 5 vládního nařízení nastane změna hodnoty předmětu sporu jen změnou žaloby, jejím omezením, nebo částečným vyřízením sporu. Nenastal-li tedy před uzavřením soudního smíru žádný z těchto případů, nedošlo ku změně hodnoty předmětu sporu, a dlužno důsledkem toho upravit pracovní odměnu advokátuv na základě hodnoty předmětu sporu, původně zažalované. Leč i v tom případě, když žalující strana při roku, při němž došlo ku smíru, žalobní nárok omezila, a tento omezený nárok žalobní byl pojat do smíru, kterým byl spor ukončen, musí soud položiti za základ úpravy pracovní odměny advokátovy hodnotu předmětu sporu, žalobou původně vymáhanou, nikoli však její částku, kterou smírem byl spor odklizen. Pravíť se v posledním odstavci § 5 nař. dále ještě, že ke shora uvedené změně hodnoty předmětu sporu jest přihlížeti teprve při úkonech po změně následujících; stala-li se změna prohlášením strany při roku, nepřihlíží se k ní ani při úkonech, při tomto roku provedených, leda by byl důvod ke změně vznikl již před rokem samým. Omezila-li tedy strana žalující žalobní nárok při roku, při němž pak byl na základě omezené žalobní prosby uzavřen smír, jest ustanovení odměny advokátovy pouze ohledně jeho činnosti při tomto roku otázkou toho kterého případu, při němž soudu jest zkoumati, zdali důvod ke změně snad nevznikl již před rokem, kdežto pro použití těch kterých položek sazby při ostatních útratách jest rozhodnou hodnota předmětu sporu, žalobou vymáhaného, jak bylo shora již uvedeno.

Čís. 1946.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Chmelnice jest zemědělským pozemkem.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, R I 1036/22.)

Požadovací nárok pachtýřův na chmelnici byl uznán s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Zákon o požadovacím právu přiznává drobným pachtýřům nárok na veškeré jimi zpachtované pozemky, na nichž zemědělsky hospodařiti lze, nečině rozdílu co do druhu a kultury a jest také lhostejno, jakým způsobem se ten který pozemek zemědělsky obdělává. Přiznal-li tedy rekursní soud chmelnici povahu zemědělského pozemku, vyhovuje jeho rozhodnutí duchu i účeli zákona a neprávem tedy stížnost mu odporuje z důvodu zjevné protizákonnosti.